

ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Іванова Т.І., Нілова О.

Дослідження проблем інвестування в економіку завжди знаходилося в центрі уваги економічної науки. Це обумовлено тим, що інвестиції торкаються самих глибинних основ господарської діяльності, визначаючи процес економічного росту в цілому. *Актуальним* у даний час є більш глибоке теоретичне дослідження ринкових форм і механізмів інвестиційної діяльності на мікро- і макрорівнях. Не менше значення має також дослідження джерел і засобів формування інвестиційних ресурсів у сучасних умовах перехідної економіки України.

Саме поняття інвестиції (від лат. *investio* – одягаю) означає вкладення капіталу в галузі економіки усередині країни і за кордоном. Розрізняють фінансові (покупка цінних паперів) і реальні інвестиції (вкладення капіталу в промисловість, сільське господарство, будівництво, утворення)

Перехід до ринкових відносин в інвестиційній сфері насамперед стосується її джерел. Інвестиції можуть здійснюватися за рахунок власних фінансових ресурсів інвестора, залучених фінансових засобів інвесторів, бюджетних інвестиційних асигнувань і запозичених фінансових ресурсів.

Інвестиції відіграють центральну роль в економічному процесі, вони визначають загальний ріст економіки. В умовах соціалізації економіки України та її трансформації до ринкових відносин особливої уваги потребують інвестиції як однієї з головних елементів державної економічної політики в цілому. Вплив інвестиційної політики може проявитися як в прискоренні відтворювання темпів економічного розвитку країни, так і стимулюванні промислового виробництва, забезпечені умов для стійкого й швидкого економічного зростання та підвищенні рівня суспільного добробуту в Україні.

Ці питання є корінними, вони тісно зв'язані з фундаментальними соціально – економічними процесами розвитку суспільства, з рішенням задач по подоланню економічної кризи. Тому дослідження сучасних особливостей інвестиційної діяльності різних господарських суб'єктів є одним з основних пріоритетів економічної науки.

На 1 січня 2005 року загальний обсяг прямих іноземних інвес-

тицій в економіку України становив 8,4 млрд. дол. США, тоді як реальна потреба, за оцінками фахівців, становить 40 млрд. дол. США.

Серед галузей української економіки найбільшою популярністю в іноземних інвесторів (позиціям на 2004 р.) користуються: промисловість – 5495 млн. дол. США (38,6% загального обсягу інвестицій); внутрішня торгівля – 1037 млн. дол. США (7,3%); будівництво – 911 млн. дол. США (6,4%); фінансова діяльність – 242 млн. дол. США (1,7%). Причому кожний з іноземних інвесторів знайшов для себе пріоритетну сферу вкладення капіталу.

Окремо варто звернути увагу на Сумську область, де загальний обсяг прямих іноземних інвестицій на 1 жовтня 2005 року склав 167,8 млн. дол. США.

Найбільш привабливими для іноземних інвесторів в економіці області залишаються машинобудування – 65 % від загального обсягу інвестицій, харчова промисловість та перероблення сільськогосподарської продукції – 18,9%, операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам – 4,6%, оптова та роздрібна торгівля – 4,0%, виробництво та розподілення електроенергії, газу та води – 3,8%, виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення – 1,2%..

Таким чином, серед міст та районів області провідне місце за обсягами інвестицій постійно утримує м. Суми, де підприємствами залучено 128,3 млн. дол. США, що складає 76,5% їх загальнообласного обсягу.

Таким чином, необхідно створювати сприятливі умови для залучення іноземного капіталу. До таких умов можна віднести: політична і фінансова стабільність, стабільність національної валюти, рівень загальноекономічного розвитку країни, рівень розвитку ринкової та інвестиційної інфраструктури, демографічний стан, місткість внутрішнього ринку та вартість робочої сили, доступ до ресурсів та купівельна спроможність населення, рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків країни. Усі ці критерії якраз і відображають показник інвестиційної привабливості країни, який слугить орієнтиром для іноземного інвестора.

У господарській практиці можуть бути використані обґрунтовані рекомендації з удосконалення економічного механізму інвестиційної діяльності, визначення критеріїв оптимізації співвідношення нагромадження і споживання.